

**Чи підлягають оподаткуванню ПДФО кошти, сплачені роботодавцем на користь вітчизняного закладу освіти за навчання ФО (здобуття вищої або професійно-технічної освіти), якщо укладання договору про взяті зобов'язання відпрацювати та сплата за навчання відбулися до 01.01.2017, а робітник не відпрацювавши три роки звільнився після 01.01.2017?**

*ЗІР, категорія 103.02*

Перелік доходів і зборів, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку на доходи фізичних осіб передбачено ст. 165 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI із змінами та доповненнями (далі – ПКУ).

Відповідно до редакції п.п. 165.1.21 п. 165.1 ст. 165 ПКУ, яка діяла до 01.01.2017, до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку не включається сума, сплачена роботодавцем на користь вітчизняних вищих та професійно-технічних навчальних закладів за фізичну особу, але не вище розміру, визначеного в абзаці першому п.п. 169.4.1 п. 169.4 ст. 169 ПКУ на кожний повний або неповний місяць підготовки чи перепідготовки такої фізичної особи, незалежно від того, чи перебуває ця особа у трудових відносинах з роботодавцем, але за умови, що вона уклала з ним письмовий договір (контракт) про взяті зобов'язання з відпрацювання у такого роботодавця після закінчення вищого та/або професійно-технічного навчального закладу і отримання спеціальності (кваліфікації) не менше ніж три роки.

При цьому, якщо працівник припинив трудові відносини з роботодавцем протягом періоду такого навчання до закінчення третього календарного року від року, в якому закінчувалося таке навчання, сума, сплачена як компенсація вартості навчання, прирівнювалася до додаткового блага, наданого такому працівнику протягом року, на який припадало таке припинення трудових відносин, та підлягала оподаткуванню у загальному порядку.

Водночас, Законом України від 21 грудня 2016 року № 1797-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо покращення інвестиційного клімату в Україні», який набрав чинності з 01.01.2017, п.п. 165.1.21 п. 165.1 ст. 165 ПКУ викладено у редакції, згідно з якою до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку не включається сума, сплачена будь-якою юридичною або фізичною особою на користь вітчизняних вищих та професійно-технічних навчальних закладів за здобуття освіти, за підготовку чи перепідготовку платника податку, але не вище трикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року за кожний повний або неповний місяць навчання, підготовки чи перепідготовки такої фізичної особи.

Частиною першою ст. 58 Конституції України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР передбачено, що закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи.

Отже, якщо роботодавець сплачує до 01.01.2017 кошти на користь вітчизняного закладу освіти за навчання фізичної особи – працівника (здобуття вищої або професійно-технічної освіти), то з 01.01.2017 у разі припинення працівником з роботодавцем трудових відносин та за умови невиконання ним зобов'язання щодо відпрацювання у роботодавця після закінчення вітчизняного вищого або професійно-технічного навчального закладу не менше трьох років, зазначені кошти не включаються до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу такої фізичної особи, тобто не оподатковуються податком на доходи фізичних осіб.